नेपाल राष्ट्र बैंक
विदेशी विनिमय व्यवस्थापन विभाग

केन्द्रीय कार्यालय
बालुवाटार, काठमाण्डौ ।
फोन नं.: ४४१४८०४/८०५/८०७
एक्सटेन्सन ५३०
पोष्ट बक्स: ७३
Email :fxmd_policy@nrb.org.np

इ.प्रा. परिपत्र संख्या : १२/२०७९-८०

मितिः २०७९/०९/०३

श्री नेपाल राष्ट्र बैंक, बैंकिङ्ग विभागलगायत सम्पूर्ण प्रदेशस्थित कार्यालयहरु,
श्री विदेशी विनिमय कारोबार गर्न इजाजतपत्रप्राप्त "क" वर्गका वाणिज्य बैंकहरु र राष्ट्रियस्तरका "ख" वर्गका विकास बैंकहरु तथा अन्य निकायहरु ।

विषय : एकीकृत परिपत्र-२०७८ मा संशोधन गरिएको सम्बन्धमा ।

महाशय,

विदेशी विनिमय कारोबार गर्न इजाजतपत्रप्राप्त निकायलाई जारी गरिएको एकीकृत परिपत्र-२०७८ मा संलग्नबमोजिम संशोधन/थप गरिएको हुँदा सोही बमोजिम गर्नु/गराउनु हुन विदेशी विनिमय (नियमित गर्ने) ऐन, २०१९ को दफा १२ ले दिएको अधिकार प्रयोग गरी यो परिपत्र जारी गरिएको छ ।

भवदीय,

(रामु पौडेल)
कार्यकारी निर्देशक

बोधार्थः
१) श्री गभर्नरको कार्यालय ।
२) श्री डेपुटी गभर्नरको कार्यालय ।
३) श्री नेपाल सरकार, अर्थ मन्त्रालय, वित्तीय क्षेत्र व्यवस्थापन तथा संस्थान समन्वय महाशाखा ।
४) श्री नेपाल सरकार, उद्योग वाणिज्य तथा आपूर्ति मन्त्रालय
५) श्री नेपाल राष्ट्र बैंक, बैंक तथा वित्तीय संस्था नियमन विभाग ।
६) श्री नेपाल राष्ट्र बैंक, बैंक सुपरिवेक्षण विभाग ।
७) श्री नेपाल राष्ट्र बैंक, वित्तीय संस्था सुपरिवेक्षण विभाग ।
८) श्री नेपाल राष्ट्र बैंक, गैर बैंक तथा वित्तीय संस्था सुपरिवेक्षण विभाग ।
९) श्री नेपाल राष्ट्र बैंक, आन्तरिक लेखापरीक्षण विभाग ।
१०) श्री नेपाल उद्योग वाणिज्य महासंघ ।
११) श्री नेपाल उद्योग परिसंघ ।
१२) श्री नेपाल चेम्बर अफ कमर्स ।
१३) श्री नेपाल बैंकर्स संघ ।
१४) श्री डेभलपमेण्ट बैंकर्स एशोसिएसन ।

नेपाल राष्ट्र बैंक
विदेशी विनिमय व्यवस्थापन विभाग

केन्द्रीय कार्यालय
बालुवाटार, काठमाण्डौ ।
फोन नं.: ४४१४८०४/८०५/८०७
एक्सटेन्सन ५३०
पोष्ट बक्स: ७३
Email :fxmd_policy@nrb.org.np

विदेशी विनिमय कारोबार गर्न इजाजतपत्रप्राप्त निकायलाई जारी गरिएको एकीकृत परिपत्र-२०७८ मा संशोधन सम्बन्धमा

क्र.सं.	परिपत्र	दफा	विद्यमान व्यवस्था	संशोधित व्यवस्था
१.	एकीकृत इ.प्रा. परिपत्र : ०६/२०७८	दफा १	स्वदेशी उत्पादनलाई निर्यातमुखी वनाउन तथा निर्यात प्रवर्द्धन गरी वैदेशिक व्यापारमा देखिएको असन्तुलनलाई कम गर्न नेपाल सरकारले निर्यात प्रोत्साहन गर्न निर्यातकर्तालाई प्रदान गर्ने अनुदानलाई व्यवस्थित, पारदर्शी, सरल एवम प्रभावकारी बनाउन नेपाल सरकार मन्त्रीपरिषद्ले "निर्यातमा अनुदान प्रदान गर्ने सम्बन्धी कार्यविधि, २०७५" मा संशोधन स्वीकृत गरेको हुँदा सो संशोधित व्यवस्था सहितको कार्यविधिमा उल्लेख भएका प्रावधानहरू देहाय बमोजिम कार्यान्वयन गर्ने गराउने व्यवस्था गरिएकोले यसै साथ संलग्न कार्यविधि बमोजिम गर्नु गराउनु हुन विदेशी विनिमय (नियमित गर्ने) ऐन, २०१९ को दफा १२ ले दिएको अधिकार प्रयोग गरी यो परिपत्र जारी गरिएको छ।	**नेपाल सरकारले नेपाल राजपत्रमा सूचना प्रकाशन गरी "निर्यातमा अनुदान प्रदान गर्ने सम्बन्धी कार्यविधि (पहिलो संशोधन), २०७५" लाई संशोधन गरी "निर्यातमा अनुदान प्रदान गर्ने सम्बन्धी (दोस्रो संशोधन) कार्यविधि, २०७९ लागू गरेको हुँदा सोही बमोजिम कार्यान्वयन गर्नु गराउनु हुन विदेशी विनिमय (नियमित गर्ने) ऐन, २०१९ को दफा १२ ले दिएको अधिकार प्रयोग गरी यो परिपत्र जारी गरिएको छ।**[1]
२	एकीकृत इ.प्रा. परिपत्र : ०६/२०७८	दफा १ को खण्ड (क) को बुँदा नं. ७	"निर्यातमा नगद अनुदान प्रदान गर्ने सम्बन्धी कार्यविधि (पहिलो संशोधन) २०७५" तथा यस परिपत्रमा उल्लेख भएका प्रावधान तथा प्रक्रियाहरू पूरा नभई प्राप्त भएका निवेदनको शोधभर्ना गरिने छैन।	**"निर्यातमा अनुदान प्रदान गर्ने सम्बन्धी (दोस्रो संशोधन) कार्यविधि, २०७९"** तथा यस परिपत्रमा उल्लेख भएका प्रावधान तथा प्रक्रियाहरू पूरा नभई प्राप्त भएका निवेदनको शोधभर्ना गरिने छैन।
३	एकीकृत इ.प्रा. परिपत्र : ०६/२०७८	दफा १ को खण्ड (क) को बुँदा नं. ८	यस विभागमा प्राप्त भएका रितपूर्वकका निवेदनहरुको शोधभर्ना गर्दा नेपाल सरकार, अर्थ मन्त्रालयले यसै प्रयोजनको लागि यस बैंकलाई अग्रिम रुपमा उपलब्ध गराएको रकमले खामेसम्म ७ (सात) कार्यदिनभित्रै भुक्तानी गरिनेछ।	यस विभागमा प्राप्त भएका रितपूर्वकका निवेदनहरुको शोधभर्ना गर्दा नेपाल सरकार, अर्थ मन्त्रालयले यसै प्रयोजनको लागि यस बैंकलाई अग्रिम रुपमा उपलब्ध गराएको रकमले खामेसम्म **१५ (पन्ध्र) दिनभित्रै** भुक्तानी गरिनेछ।
४	एकीकृत इ.प्रा. परिपत्र : ०६/२०७८	दफा १ को खण्ड (क) को बुँदा नं. ९	नेपाल सरकार उद्योग, वाणिज्य तथा आपूर्ति मन्त्रालयबाट जारी निर्यातमा नगद अनुदान प्रदान गर्ने सम्बन्धी कार्यविधि (पहिलो संसोधन), २०७५ यसैसाथ संलग्न रहेको छ।	नेपाल सरकार उद्योग, वाणिज्य तथा आपूर्ति मन्त्रालयबाट जारी **निर्यातमा अनुदान प्रदान गर्ने सम्बन्धी (दोस्रो संशोधन) कार्यविधि, २०७९** यसैसाथ संलग्न रहेको छ।
५	एकीकृत इ.प्रा.	दफा २	नेपाल सरकार, उद्योग, वाणिज्य तथा आपूर्ति मन्त्रालयबाट जारी निर्यातमा	नेपाल सरकार, उद्योग, वाणिज्य तथा आपूर्ति मन्त्रालयबाट जारी **निर्यातमा**

[1] नेपाल राजपत्रमा मिति २०७९/०६/३१ मा सूचना प्रकाशित भई प्रारम्भ भएको।

नेपाल राष्ट्र बैंक
विदेशी विनिमय व्यवस्थापन विभाग
केन्द्रीय कार्यालय

नेपाल सरकार

उद्योग,वाणिज्य तथा आपूर्ति मन्त्रालयको सूचना

निर्यातमा अनुदान प्रदान गर्ने सम्बन्धी (दोस्रो संशोधन) कार्यविधि, २०७९

प्रस्तावना: निर्यातमा अनुदान प्रदान गर्ने सम्बन्धी कार्यविधि, २०७५ लाई संशोधन गर्न वाञ्छनीय भएकोले, नेपाल सरकारले देहायको कार्यविधि बनाई लागू गरेको छ ।

१. **संक्षिप्त नाम र प्रारम्भ:** (१) यस कार्यविधिको नाम "**निर्यातमा अनुदान प्रदान गर्ने सम्बन्धी (दोस्रो संशोधन) कार्यविधि, २०७९**" रहेको छ ।

(२) यो कार्यविधि तुरुन्त **प्रारम्भ** हुनेछ ।

२. परिभाषा: विषय र प्रसङ्गले अर्को अर्थ नलागेमा यस कार्यविधिमा:–

(क) **"अनुदान" भन्नाले अनुसूची-१ र अनुसूची-२ बमोजिमका वस्तुहरू निर्यात गर्ने निर्यातकर्तालाई दफा ३ बमोजिम नेपाल सरकारले प्रदान गर्ने निर्यात बापतको अनुदान रकम सम्झनु पर्छ ।**

(ख) "उद्योग" भन्नाले स्वेदेशी कच्चापदार्थ वा आयातित कच्चा पदार्थ उपयोग गरी कृषिजन्य, वनजन्य, औद्योगिक वा घरेलु तथा हस्तकला लगायतका वस्तु उत्पादन तथा निर्यात गर्ने प्रचलित कानून बमोजिम दर्ता भएका उद्योग सम्झनु पर्छ ।

(ग) "निर्यात" भन्नाले नेपाल राष्ट्र बैंकले तोकेको परिवर्त्य विदेशी मुद्रा आर्जन हुने गरी नेपालबाट विभिन्न मुलुकहरूमा गरिने मालसामानको निर्यात सम्झनु पर्छ र सो शब्दले भारतमा हुने निकासीको हकमा बैंकिङ प्रणाली मार्फत हुने भारतीय रुपैयाँ आर्जन हुने गरी गरिने निर्यातलाई समेत जनाउँछ ।

(घ) "निर्यातकर्ता" भन्नाले प्रचलित कानून बमोजिम आयात निर्यात अनुमतिपत्र (एक्जिम कोड) लिएका उत्पादक, निर्यात प्रवर्द्धन गृह वा सहकारी संस्था सम्झनु पर्छ ।

(ङ) "निर्यात प्रवर्द्धन गृह" भन्नाले निर्यात योग्य वस्तु उत्पादन गर्ने उत्पादक तथा उद्योगसँग त्यस्तो वस्तु खरिद गरी निर्यात गर्ने प्रचलीत कानून बमोजिम स्थापना भएका संस्था सम्झनु पर्छ ।

(च) "बैंक" भन्नाले नेपाल सरकारले उपलब्ध गराएको निर्यात अनुदान भुक्तानी सम्बन्धी कार्य गर्ने नेपाल स्थित सम्बन्धित वाणिज्य बैंक सम्झनु पर्छ ।

(छ) "मन्त्रालय" भन्नाले उद्योग, वाणिज्य तथा आपूर्ती मन्त्रालय सम्झनुपर्छ ।

(ज) "मूल्य अभिवृद्धि" भन्नाले निर्यात गरिने वस्तु उत्पादन पक्रियामा उपयोग भएको स्वदेशी वस्तु वा सेवाको मात्रा सम्झनुपर्छ ।

(झ) "विभाग" भन्नाले उद्योग विभाग सम्झनु पर्छ ।

(ञ) "समिति" भन्नाले दफा ८ बमोजिमको समिति सम्झनु पर्छ ।

३. निर्यातमा नगद अनुदान :

(१) नेपाल सरकारले दफा ४ बमोजिमको गणना विधिको आधारमा अनुसूची-१ मा उल्लिखित वस्तुहरुको उत्पादनमा कम्तीमा पचास प्रतिशत र अनुसूची-२ मा उल्लिखित वस्तुहरूको उत्पादनमा मूल्य अभिवृद्धि कम्तीमा तीस प्रतिशत भएका वस्तु निर्यातकर्तालाई देहाय बमोजिम नगद अनुदान उपलब्ध गराउनेछ :-

(क) अनुसूची-१ बमोजिमका वस्तुको निर्यात गरेमा कूल निर्यात मूल्यको पाँच प्रतिशतले हुन आउने रकम,

(ख) अनुसूची-२ बमोजिमका वस्तु निर्यात गरेमा कूल निर्यात मूल्यको चार प्रतिशतले हुन आउने रकम,

(ख) अनुसूची-२ बमोजिमका वस्तु निर्यात गरेमा कूल निर्यात मूल्यको चार प्रतिशतले हुन आउने रकम,

(ग) दफा ४ को उपदफा (१) बमोजिमको सूत्रको आधारमा अनुसूची-१ बमोजिमका वस्तुको उत्पादनमा कम्तीमा असी प्रतिशत र अनुसूची-२ बमोजिमका वस्तुको उत्पादनमा कम्तीमा सत्तरी प्रतिशत मूल्य अभिवृद्धि गरी वस्तु निर्यात गरेमा कूल निर्यात मूल्यको एक प्रतिशतले हुन आउने थप रकम,

(घ) राष्ट्रियस्तरको सामूहिक ट्रेडमार्क मार्फत अनुसूची-१ र अनुसूची-२ बमोजिमका वस्तुको निर्यात गरेमा कूल निर्यात मूल्यको एक प्रतिशतले हुन आउने थप रकम,

(ङ) अनुसूची-१ र अनुसूची-२ बमोजिमका वस्तु अघिल्लो आर्थिक वर्ष निर्यात गरेको परिमाणभन्दा बीस प्रतिशतभन्दा बढी निर्यात गरेमा त्यसरी बढी निर्यात गरेको मूल्यको एक प्रतिशतले हुन आउने थप रकम ।

(२) उपदफा (१) मा जुनसुकै कुरा लेखिएको भए तापनि अनुसूची-१ मा उल्लिखित वस्तुहरुको मूल्य अभिवृद्धि पचास प्रतिशतभन्दा कम भएमा कम भएको मूल्य अभिवृद्धि अनुरुप अनुसूची-२ बमोजिमको वस्तु निर्यात गरे सरह अनुदान रकम उपलव्ध गराइनेछ र अनुसूची-२ मा उल्लिखित वस्तुहरुको मूल्य अभिवृद्धि पचास प्रतिशत वा सो भन्दा बढी भएमा अनुसूची-१ बमोजिमको वस्तु निर्यात गरे सरह अनुदान रकम उपलव्ध गराइनेछ ।

(३) अनुसूची-२ बमोजिमका वस्तु निर्यात गर्दा कम्तीमा एक तह प्रशोधन गरी उपदफा (१) अनुसारको मूल्य अभिवृद्धि सुनिश्चित भएको अवस्थामा मात्र यो सुविधा प्रदान गरिनेछ ।

(४) यस दफामा अन्यत्र जुनसुकै कुरा लेखिएको भए तापनि कुनै उद्योगले एक आर्थिक वर्षमा आफ्नो उत्पादित वस्तु पचास करोड रुपैयाँ भन्दा बढी निकासी गरेमा बढी निकासी भएको मूल्यको आधारमा बढीमा आठ प्रतिशतसम्म नगद अनुदान उपलब्ध गराइनेछ ।

(५) निर्यातकर्ताले निर्यात गरे बापत पाउने अनुदान जुन आर्थिक वर्षमा प्राप्त गरेको हो सोही आर्थिक वर्षको वासलातमा हिसाब देखाई आम्दानी बाँध्नु पर्नेछ ।

(६) निर्यातकर्ताले यसरी पाउने अनुदानलाई अन्तर्राष्ट्रिय बजार प्रवर्द्धन, प्रविधि तथा क्षमताको विकास तथा विद्युतीय व्यापारको क्षेत्रमा खर्च गर्नु पर्नेछ ।

४. निर्यात भएको बस्तुको प्रमाणीकरण गर्नु पर्ने:

(१) यस कार्यविधि बमोजिम मूल्य अभिवृद्धि गणना गर्दा देहायको सुत्र का आधारमा गरिनेछ ।

$$\text{Value Addition} = \frac{\text{Export FOB Price} - \text{Value of Foreign Originated Material}}{\text{Export FOB Price}} \times 100$$

(२) यस कार्यविधि बमोजिम मूल्य अभिवृद्धि प्रमाणीकरण गराउन चाहने निर्यातकर्ताले आर्थिक वर्ष समाप्त भएको तीन महिनाभित्र स्वःघोषणा सहित अनुसूची-३ बमोजिमको ढाँचामा विभाग समक्ष निवेदन दिनु पर्नेछ । त्यस्तो निवेदन विद्युतीय माध्यमबाट पनि दिन सकिनेछ ।

(३) उपदफा २ बमोजिम पेश भएको विवरणका आधारमा विभागले त्यस्तो वस्तुको अनुसूची ३ बमोजिमको ढाँचामा प्रमाणिकरण गरी सोको जानकारी तीन दिनभित्र सम्बन्धीत निर्याकर्तालाई दिनु पर्नेछ । **त्यस्तो जानकारी विद्युतीय माध्यमबाट दिन सकिनेछ ।**

नेपाल राष्ट्र बैंक

(४) उपदफा २ बमोजिम पेश भएको विवरण लगायतका विषयहरूको सम्बन्धमा विभागले आवश्यकता अनुसार जोखिम समेतका आधारमा कम्तिमा **दश** प्रतिशत उद्योगको सम्बन्धित वस्तु उत्पादन हुने कारखाना वा उत्पादन स्थलको निरीक्षण गर्न वा त्यस्तो वस्तुको उत्पादन प्रकृया बारे आवश्यक जाँचबुझ गर्नु पर्नेछ ।

(४क) उपदफा (४) बमोजिम विभागले गरेको अनुगमनको प्रतिवेदनउपर विभागीय रायसहित मन्त्रालयसमक्ष पेश गर्नु पर्नेछ ।

(४ख) उपदफा (४) बमोजिम गरेको मूल्य अभिवृद्धि प्रमाणीकरणको अद्यावधिक अभिलेख विभागले राख्नु पर्नेछ ।

५. अनुदान माग गर्ने:

(१) नेपाल सरकारले उपलब्ध गराउने दफा ३ बमोजिमको अनुदान प्राप्त गर्न चाहने निर्यातकर्ताले देहायका विवरण कागजात सहित अनुसूची ४ बमोजिमको ढाँचामा **आर्थिक वर्ष समाप्त भएको छ महिनाभित्र** बैक समक्ष निवेदन दिनु पर्नेछ ।

(२) उपदफा १ बमोजिम निवेदन दिँदा जुन बैंक मार्फत वस्तु निकासी गर्ने प्रयोजनको लागि बैंकिङ कारोबार गरेको हो सोही बैंकमा देहायका विवरण कागजात सहित निवेदन दिनु पर्नेछ ।

(क) निर्यातकर्ताको आयात निर्यातकर्ता अनुमतिपत्र (एक्जिम कोड) तथा स्थायी लेखा नम्बर वा मूल्य अभिबृद्धि कर दर्ताको प्रमाण पत्रको प्रमाणित प्रतिलिपि,

(ख) निर्यातकर्ताद्धारा जारी गरिएको निर्यातित वस्तुको व्यापारीक बिल बिजक र भन्सार प्रज्ञापनपत्र,

(ग) वस्तु निर्यात गरे वापत निर्यातकर्ताले प्राप्त गरेको विदेशी मुद्रा बैक दाखिला भएको प्रमाण पुग्ने कागजात वा बैक स्टेटमेण्ट,

(घ) निर्यातकर्ताले पछिल्लो आर्थिक वर्षको कर चुक्ता गरेको प्रमाणपत्रको प्रतिलिपि,

(ङ) अनुसूची ३ बमोजिम विभागबाट प्रमाणित विवरण,

(च) भारतमा निकासी हुनेको हकमा भन्सार कार्यालयको मालवस्तु निकासी हुँदा जारी गरेको निर्यात प्रज्ञापन पत्रको प्रति

६. अनुदान रकमको भुक्तानी:

(१) दफा ३ बमोजिम निर्यातकर्तालाई प्रदान गरीने अनुदान रकम भुक्तानीको प्रयोजनको लागि नेपाल राष्ट्र बैकमा "निर्यातमा नगद अनुदान शोधभर्ना" नामको एकल खाता रहने छ र सो खातामा अर्थ मन्त्रालयले समय समयमा आवश्यक रकम अग्रिम रुपमा जम्मा गर्नेछ ।

(२) दफा ५ बमोजिम कुनै निर्यातकर्ताबाट प्राप्त भएको निवेदन बैकले आवश्यक जाँचबुझ गर्दा व्यहोरा मनासिब देखेमा निजले पाउने अनुदान रकम निवेदन प्राप्त भएको मितिले सात दिन भित्र निजको बैक खातामा जम्मा गरिदिनु पर्नेछ ।

(३) उपदफा (२) बमोजिम बैक खातामा रकम जम्मा गर्दा निर्यातकर्ताको खातामा विदेशी मुद्रा जम्मा भएको दिनको लागि नेपाल राष्ट्र बैकले निर्धारण गरेको परिवर्त्य विदेशी मुद्राको खरिद दरको आधारमा नेपाली रुपैयामा रुपान्तरण गरी सोहि बराबरको नेपाली रुपैया जम्मा गर्नु पर्नेछ ।

(४) बैकले उपदफा (३) बमोजिम निर्यातकर्तालाई प्रत्येक महिना उपलब्ध गराएको अनुदान रकमको विवरण सो महिना समाप्त भएको सात दिनभित्र नेपाल राष्ट्र बैकलाई उपलब्ध गराउनु पर्नेछ ।

७. अनुदान रकमको शोधभर्ना :

(१) दफा ६ को उपदफा (३) बमोजिम निर्यातकर्ताको बैक खातामा रकम जम्मा गरिसकेपछि सम्बन्धित बैकले सो बराबरको रकम शोधभर्नाको लागि अनुसूची ५ बमोजिमको ढाँचामा नेपाल राष्ट्र बैक समक्ष निवेदन दिनु पर्नेछ ।

(२) दफा (१) बमोजिम निवेदन प्राप्त भएमा नेपाल राष्ट्र बैकले आवश्यक जाँचबुझ गरी पन्ध्र दिनभित्र दफा ६ को उपदफा(१) बमोजिम को खाताबाट बैकले शोधभर्ना माग दाबी गरे बमोजिमको रकम सम्बन्धित बैकलाई शोधभर्ना गरिदिनु पर्नेछ ।

(३) उपदफा(२) बमोजिम बैकलाई शोधभर्ना गरेको रकमको विवरण नेपाल राष्ट्र बैकले अर्थ मन्त्रालय र मन्त्रालयलाई मासिक रुपमा उपलब्ध गराउनु पर्नेछ ।

८. समितिको गठनः

(१) **अनुदान प्रदान गर्ने सम्बन्धी कार्यको अनुगमन, मूल्याङ्कन तथा समन्वय गर्न मन्त्रालयमा देहाय बमोजिमको एक समिति रहने छ :**

(क) सचिव, मन्त्रालय (वाणिज्य तथा आपूर्ति)	-संयोजक
(ख) सहसचिव, अर्थ मन्त्रालय	-सदस्य
(ग) सहसचिव, मन्त्रालय (बहुपक्षीय व्यापार तथा व्यापार सहायता महाशाखा)	-सदस्य
(घ) महादिर्नेशक, भन्सार विभाग	-सदस्य
(ङ) महानिर्देशक, उद्योग विभाग	-सदस्य
(च) कार्यकारी निर्देशक, नेपाल राष्ट्र बैक(सम्बन्धित क्षेत्र हेर्ने)	-सदस्य
(छ) अध्यक्ष, नेपाल उद्योग वाणिज्य **महासंघ**	-सदस्य
(ज) अध्यक्ष, नेपाल उद्योग परिसंघ	-सदस्य
(झ) उप-सचिव, मन्त्रालय (व्यापार नीति तथा व्यापार सहायता शाखा)	-सदस्य सचिव

(२) समितिको बैठक सामान्यतया बर्षको दुई पटक संयोजकले तोकेको मिति, स्थान र समयमा बस्नेछ ।

(३) समितिको बैठकको कार्यविधि समिति आफैले निर्धारण गरे बमोजिम हुनेछ ।

(४) समितिको सचिवले समितिको बैठकको निर्णय संयोजकबाट प्रमाणित गराई राख्नु पर्नेछ ।

९. समितिको काम, कर्तव्य र अधिकारः समितिको काम कर्तव्य र अधिकार देहाय बमोजिम हुनेछ :

(क) यस कार्यविधिको कार्यान्वयन भए नभएको सम्बन्धमा नियमित रुपमा अनुगमन, मूल्याङ्कन तथा समीक्षा गर्ने,

(ख) कार्यविधिको कार्यान्वयन गर्न सम्बद्ध निकायहरु बीच समन्वय गर्ने ।

९क. असुल उपर गरिने :

(१) **कसैले झुट्टा विवरण वा कागजात पेश गरी अनुदान माग गरेको वा प्राप्त गरेको सम्बन्धमा विभागले कुनै पनि माध्यमबाट सूचना वा उजुरी प्राप्त गरेमा त्यस्तो सूचना वा उजुरी उपर अधिकृतस्तरको कर्मचारी खटाई आवश्यक छानबिन गर्नु गराउनु पर्नेछ ।**

(२) **उपदफा (१) बमोजिम छानबिन गर्दा झुट्टा विवरण पेश गरी अनुदान माग गरेको वा प्राप्त गरेको देखिएमा विभागले त्यस्तो अनुदान बापत प्रदान गरिएको रकम प्रचलित कानून बमोजिम सरकारी बाँकी सरह असुल उपर गर्न र सो सम्बन्धमा त्यस्तो व्यक्ती वा संस्थालाई प्रचलित कानून बमोजिम कारबाही गर्न आवश्यक प्रमाण कागजात सहित सम्बन्धित निकायमा लेखी पठाउनु पर्नेछ ।**

(३) झुट्टा विवरण पेश गरी अनुदान माग गर्ने वा प्राप्त गर्ने उद्योगलाई विभागले पाँच वर्षसम्म निर्यातमा अनुदानको लागि अयोग्य हुने गरी कालो सूचीमा सूचीकृत गर्नुका साथै त्यस्ता उद्योगको नामनामेसी सार्वजनिक गर्नेछ ।

(४) विभागले उपदफा (३) बमोजिम अयोग्य हुने गरी सूचीकृत गरेको जानकारी अर्थ मन्त्रालय र नेपाल राष्ट्र बैंकलाई समेत दिनु पर्नेछ ।

(५) निर्यातमा नगद अनुदानको आम्दानी तथा खर्चको अनुगमन उद्योग विभाग र आन्तरिक राजस्व विभागले गर्नु पर्नेछ ।

९ख. <u>बाधा अड्काउ फुकाउन सक्ने</u> : यस कार्यविधिको कार्यान्वयनको क्रममा कुनै बाधा अड्काउ परेमा मन्त्रालयले त्यस्तो बाधा अड्काउ फुकाउन सक्नेछ ।

१०. <u>खारेजी र बचाउ:</u>

(१) निर्यातमा नगद प्रोत्साहन सम्बन्धी कार्यविधि, २०७० खारेज गरिएको छ ।

(२) निर्यातमा नगद प्रोत्साहन सम्बन्धी कार्यविधि,२०७० अनुसार भए गरिएका काम कारबाही यसै कार्यविधि बमोजिम भए गरेको मानिनेछ ।

(३) निर्यात नगद प्रोत्साहन सम्बन्धी कार्यविधि, २०७० बमोजिम अनुदान माग भै प्रक्रियामा रहेका निवेदनहरू सोही कार्यविधि अनुसार फरफारख गरिनेछ ।

अनुसूची-१
(दफा ३ को उपदफा (१) सँग सम्बन्धित)
निर्यातमा अनुदान प्रदान गरिने वस्तुहरूको सूची

क.स.	निर्यात हुने वस्तुको नाम
१.	प्रशोधित चिया
२.	प्रशोधित कफी
३.	हस्तकला (**तामा, फलाम, ढलोट र सिसा कच्चा पदार्थको रुपमा प्रयोग हुने समेत**) र काष्ठकलाका वस्तु
४.	प्रशोधित छाला (क्रष्ट) र छालाजन्य उत्पादनहरू
५.	हाते कागज तथा सोबाट उत्पादित सामान
६.	प्रशोधित **तथा अर्ध प्रशोधित जडीबुटी (यार्सागुम्बा समेत**) तथा सारयुक्त तेल
७.	प्रशोधित पत्थर तथा सारयुक्त तेल
८.	अल्लोबाट उत्पादित सामानहरू
९.	प्रशोधित पिउने पानी /मिनरल वाटर
१०.	प्रशोधित **तथा अर्ध प्रशोधित** बेसार
११.	**ताजा तरकारी (परिवर्त्य विदेशी मुद्रामा तेस्रो मुलुक निर्यात गरेमा)**
१२.	पुष्प **(परिवर्त्य विदेशी मुद्रामा तेस्रो मुलुक निर्यात गरेमा)**
१३.	प्रशोधित मह
१४.	प्रशोधित **तथा अर्ध प्रशोधित** अलैची
१५.	प्रशोधित **तथा अर्ध प्रशोधित** अदुवा (सूठो, स्लाइडिङ, तेल र पाउडर लगायत)
१६.	**दुग्धजन्य पदार्थ (दुध, चिज, पनिर, छुर्पी र फ्याट) (परिवर्त्य विदेशी मुद्रमा तेस्रो मुलुक निर्यात गरेमा)**
१७.	**फलफूल (परिवर्त्य विदेशी मुद्रमा तेस्रो मुलुक निर्यात गरेमा)**
१८.	**अम्रिसो (परिवर्त्य विदेशी मुद्रमा तेस्रो मुलुक निर्यात गरेमा)**

अनुसूची-२

(दफा ३ को उपदफा (१) सँग सम्बन्धित)

निर्यातमा अनुदान प्रदान गरिने वस्तुहरूको सूची

क.स.	निर्यात हुने वस्तुको नाम
१.	स्वदेशमा उत्पादित कपडा
२.	तयारी पोशाक
३.	गलैंचा र ऊनीका सामान
४.	**पस्मिना / क्यासमेयर / "च्याङ्ग्रा"** पशिमना तथा सोबाट उत्पादित सामान
५.	स्वदेशी प्रशोधित जुट तथा जुटका उत्पादनहरू
६.	सुन, चाँदीका गरगहना
७.	स्वदेशी अर्ध प्रशोधित छाला
८.	औषधी
९.	फेल्ट (उनीजन्य) का वस्तुहरू
१०.	पोलिष्टर यार्न/फाईवर भिष्कोर्ष यार्न/एक्रेलिक यार्न/कटन यान
११.	तामाका सामान (हस्तकलाका सामान,पुजाआजाका सामान, सजावटका समान तथा अन्य भाँडाकुँडा)
१२.	जुत्ता चप्पल (फुटवेयर)
१३.	**क्लिङकर**
१४.	**सिमेन्ट**
१५.	**स्टील**
१६.	**कत्था**
१७.	**रोजिन तथा तार्पेन**
१८.	**प्लाइउड**

अनुसूची-३
(दफा ४ को उपदफा (२ र ३) सँग सम्बन्धित)
.........उद्योग /निर्यातकर्ता/निर्यात प्रवर्द्धन गृह

श्री उद्योग विभाग..........................।

विषयः स्व-घोषणाको विवरण

खण्ड -क

यस........उद्योग/निर्यातकर्ता/निर्यात प्रवर्द्धन गृहबाट आर्थिक वर्ष........को.......अवधिमा देहाय बमोजिमको विवरण अनुसारको वस्तुको निकासी गरेको व्यहोरा प्रमाणित गरिन्छ :-

(क) निर्यातित वस्तुको नामः
(ख) हार्मोनिक कोडः
(ग) प्रशोधन गरिएको कच्चा वस्तुः
(घ) निर्यात भएको परिणाम र मूल्यः
(ङ) सत प्रतिशत स्वदेशी कच्चा पदार्थ उपयोग भए/नभएको :
(च) वस्तुको मूल्य अभिवृद्धि प्रतिशतः
(छ) उत्पादनकर्ता/निर्यातकर्ताले प्रत्यक्ष रोजगारी दिइएको संख्याः
(ज) निर्यातित वस्तुको स्वदेश र विदेशमा संयुक्त ट्रेडमार्क दर्ता भए/नभएको :
(झ) निर्यातकर्ताको गत ३(तीन) वर्षको निर्यात उपलब्धिको स्तर

क.सं	आ.व.(क)	निर्यातको परिमाण (रु.लाखमा)(ख)
१	आधार वर्ष	
२		
३		

आधार वर्षको तुलनामा गत तीन आर्थिक वर्षको सरदर निर्यात वृद्धि..............प्रतिशत

निर्यातकर्ताको अधिकृत व्यक्तिको दस्तखतः
नाम र थरः
दर्जाः

खण्ड ख

नेपाल सरकार
उद्योग वाणिज्य तथा आपूर्ति मन्त्रालय
उद्योग विभाग

श्री......................................बैंक

उपरोक्तानुसारको घोषणाबाट मूल्य अभिबृद्धि समेतको शर्त पुरा गरेको देखिएको व्यहोरा प्रमाणित गरिन्छ ।

प्रमाणित गर्ने अधिकृतको दस्तखतः
नाम र थरः
पदः

बोधार्थः

श्री.............................निर्यातकर्ता ।

अनुसूची-४
(दफा ५ को उपदफा (१) सँग सम्बन्धित)
<u>अनुदान रकम प्राप्त गर्न दिने निवेदनको ढाँचा</u>

श्री ....बैंक,
............................।

विषयः <u>निर्यातमा नगद अनुदान बारे ।</u>

महोदय,

निर्यातकर्ता ....ले ....मुलुकस्थित श्री................(खरिदकर्ताको नाम) लाई त्यस बैंक मार्फत ....(सामानको नाम) निकासी गरी खुद परिवर्त्य मुद्रा ....(मुद्राको नाम)..........आर्जन गरी मिति.........मा यस बैंकको खाता नं. ....मा जम्मा भई भुक्तानी प्राप्त गरेको र सो विदेशी मुद्राको नेपाल राष्ट्र बैंकद्वारा निर्धारित प्रचलित विनिमय दर अनुसार कायम भएको कुल नेपाली रुपैंयाँ ....को .... प्रतिशतले हुने नगद अनुदान रु. ....यस उद्योगको नाममा रहेको त्यस बैंकस्थित खाता नं. .... मा जम्मा गरिदिनु हुन तपसिल बमोजिमको विवरण तथा कागजात सहित अनुरोध गरेको छु/गरेका छौं । यसमा उल्लेख भएका विवरण फरक परेमा वा झुटा ठहरिएमा प्रचलित कानुन बमोजिम सहने बुझाउने छु/छौं ।

<u>तपसिलः</u>

१. उद्योग दर्ता,आयात–निर्यात अनुमतिपत्र र स्थायी लेखा नम्बर दर्ताको प्रमाणपत्रको प्रमाणित प्रतिलिपि,
२. निर्यात गरेको वस्तुको व्यापारिक बिल बिजक र भन्सार प्रज्ञापनपत्र
३. विभागबाट प्राप्त अनुसूची–३ बमोजिमको निर्यात प्रमाणपत्र,
४. विदेशी मुद्रा बैंक दाखिला भएको प्रमाण पुग्ने कागजात, बैंक स्टेटमेण्ट
५. पछिल्लो आर्थिक वर्षको कर चुक्ता गरेको प्रमाणपत्र ।

भवदीय,

निर्यातकर्ता वा निजको प्रतिनिधिको दस्तखतः
निर्यातकर्ता वा निजको प्रतिनिधिको नामः
निर्यातकर्ताको नामः
सम्पर्क ठेगाना :
सम्पर्क टेलिफोन नं.
निर्यातकर्ता कम्पनी वा संस्थाको छापः

नेपाल राष्ट्र बैंक
विदेशी विनिमय व्यवस्थापन विभाग
केन्द्रीय कार्यालय

अनुसूची-५

(दफा ७ को उपदफा (१) सँग सम्वन्धित)

श्री नेपाल राष्ट्र बैंक,
विदेशी विनिमय व्यवस्थापन विभाग,
बालुवाटार, काठमाण्डौं ।

विषयः अनुदान रकम शोधभर्ना बारे ।

महाशय,

त्यस विभागको इजाजत प्राप्त परिपत्र संख्या ....मा भएको प्रक्रिया तथा कार्यविधि अनुरुप तपसिल बमोजिम निर्यात भएको व्यहोरा प्रमाणित गर्दै सो निर्यात वापत उपलब्ध गराइएको अनुदान वापत मिति ....मा भुक्तानी दिएको जम्मा रु ....(अक्षरेपी ....) को शोधभर्ना त्यस बैंकमा रहेको यस बैंकको खाता नं. ....मा जम्मा हुने गरी उपलब्ध गराई दिनु हुन अनुरोध गर्दछौं । साथै, यस शोधभर्ना माग गरिएका कागजातहरूबाट यस अघि कुनै शोधभर्ना माग नगरिएको व्यहोरा समेत अनुरोध गर्दछौं ।

क्र. स.	निर्यातकर्ता		निर्यात भएको			निर्यात			भुक्तानी प्राप्त				
	संकेत न (एक्जिम कोड नं)	नाम	परिमाण	वस्तु	देश	माध्यम	नम्बर	मूल्य (विदेशी मुद्रामा)	मिति	रकम वि.मु.	नेपाली रुपैया	मूल्य (एफ.ओ.बि.) (विदेशी मुद्रामा)	विनिमय दर

सोधभर्ना हुनुपर्ने जम्मा रकम रु.............................. अक्षरेपी........

संलग्नः निर्यात वापत परिवर्त्य विदेशी मुद्रा जम्मा भएको प्रमाणित बैंक स्टेटमेण्ट

निवेदक बैंकको नामः
ठेगानाः
दस्तखतः
प्रबन्धकको नामः
मितिः